

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1995-1996

12 DECEMBER 1995

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996

AMENDEMENTEN

**voorgesteld door de heer Johan Malcorps
na indiening van het verslag**

Artikel 8

A. 2° vervangen door wat volgt :

"2° sub 3° wordt vervangen door de volgende bepaling :

"3° 1.700 frank per ton voor de verbranding, zonder terugwinning van energie of grondstoffen, van gevaarlijke afvalstoffen in een installatie vergund overeenkomstig het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning ;".

B. 3° vervangen door wat volgt :

"3° sub 4° wordt vervangen door de volgende bepaling :

"4° 1.000 frank per ton voor de verbranding, met terugwinning van energie en grondstoffen, van gevaarlijke afvalstoffen in een installatie vergund overeenkomstig het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunningen ;".

Zie :

147 (1995-1996)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nrs. 3 tot 11 : Amendementen
- Nrs. 12 tot 20 : Verslagen
- Nr. 21 : Tekst aangenomen door de Commissies

VERANTWOORDING

In artikel 8 wordt een verhoging voorgesteld van de storttarieven. Men laat echter na dit te kaderen in een globale herevaluatie van de tarieven in functie van de hiërarchie van de afvalverwijdering als vastgelegd in het Afvalstoffendecreet. Bovendien laat men na aan te tonen dat deze tariefverhogingen een regulerend karakter hebben, en niet louter dienst doen als financieringsheffingen. De nodige sceptis hierrond lijkt dan ook geboden. Als de storttarieven fors verhogen, maar de tarieven voor verbranding onveranderd blijven, komt dit in wezen neer op een forse financiële aanmoediging van de keuze voor afvalverbranding en voor de bouw van nieuwe verbrandingsovens. De minister heeft zijn intenties ter zake overigens reeds bij verschillende gelegenheden kenbaar gemaakt.

Dit amendement stelt voor de hiërarchie die was ingebouwd in het Afvalstoffendecreet tussen storten en verbranden te respecteren. Als de tarieven voor storten verdubbelen, moeten ook de tarieven voor verbranden in dezelfde mate verhoogd worden. Zo blijft storten iets duurder dan verbranden, wat een weerspiegeling inhoudt van de prioriteiten die in het Afvalstoffendecreet vooropgesteld werden en waarbij afval voorkomen, herbruiken of recycleren veruit verkozen wordt boven zowel storten als verbranden.

In de toekomst zou in het kader van een globale herevaluatie van de tarieven ook het tarief voor eindverwerking van recyclageresidu's moeten herbekeken worden. Een te laag tarief kan een onvoldoende aansporing inhouden om via nieuwe produktontwikkeling het tot stand komen van teveel afval te voorkomen.

Artikel 8bis (nieuw)

Een nieuw artikel 8bis invoegen, dat luidt als volgt :*"Artikel 8bis*

In het decreet van 2 juli 1981, zoals gewijzigd door het decreet van 21 december 1994, wordt een artikel 48 ingevoegd, dat luidt als volgt :

"Artikel 48

De milieuheffingen worden aangewend ter bevordering van de doelstellingen zoals bepaald in artikel 5 van dit decreet. ".

VERANTWOORDING

Als men het regulerend karakter van de heffingen geloofwaardig wil invullen, moet niet enkel de hiërarchie van de afvalverwerkingswijzen gerespecteerd worden, maar is het ook aangewezen om de opbrengst van de heffingen een specifieke bestemming te geven, met name voor te bestemmen om de principes als gesteld in het afvalstoffendecreet te ondersteunen, met name afval voorkomen, afval hergebruiken en afval recycleren, en wel in die volgorde.

Op deze wijze krijgen de gemeenten die zich nu geconfronteerd zien met veel hogere kosten voor het betalen van stortheddingen, de zekerheid dat het gros van de opbrengsten van de stortheddingen niet in de algemene (milieu)pot verdwijnt, maar wel degelijk zal besteed worden voor de ontwikkeling van een afvalpreventiebeleid, bij voorkeur op lokaal vlak. Dit kan bijvoorbeeld in het kader van de hernieuwing van de gemeentelijke milieuconvenanten. Het voorbestemmen van een groot deel van de opbrengst van de heffingen voor de optie afvalverbranding, wordt impliciet afgewezen.

Artikel 9bis (nieuw)

Een nieuw artikel 9bis invoegen, dat luidt als volgt :*"Artikel 9bis*

In artikel 32septies van dezelfde wet, zoals gewijzigd bij het decreet van 12 december 1990 en het decreet van 22 december 1993, wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, luidend als volgt :

"§ 2bis. Voor de realisatie van projecten van kleinschalige rioolwaterzuivering kunnen de gemeenten een gewestbijdrage van 50 % krijgen door een verzoek tot gewestbijdrage in te dienen bij de Vlaamse Milieumaatschappij. De Vlaamse regering bepaalt de wijze van aanvraag. ". "

VERANTWOORDING

Het prijskaartje voor het toekomstig milieubeleid zal niet meevalen. Alleen al het realiseren van rioleringsprogramma's in alle landelijke gebieden gaat om en bij de 90 miljard frank kosten. Bovendien geeft de VMM zelf het cijfer op van 15 % van de Vlaamse bevolking die nooit zal kunnen worden aangesloten op de openbare riolering. Het maximaal uittesten van de mogelijkheden van kleinschalige waterzuivering ligt dan ook voor de hand. Volgens ettelijke studies zijn investeringen in kleinschalige en/of alternatieve zuivering kostenbesparend. Maar de projecten kleinschalige waterzuivering die volgens het besluit van de Vlaamse regering van 1 februari van dit jaar een beroep konden doen op een subsidiepot van 100 miljoen frank, worden in het artikel 11 van het voorliggend programmadecreet niet meer vermeld.

Het Rekenhof stelde in zijn advies dat de kleinschalige rioolwaterzuivering op initiatief van gemeenten daardoor een decretale basis mistte. Met dit amendement willen we dit rechtzetten en alsnog een decretale basis voorstellen voor het besluit van de Vlaamse regering van 1 februari wat de kleinschalige waterzuivering door de gemeenten betreft. Met dit amendement kiezen we er dus duidelijk niet voor om het monopolie van Aquafin inzake waterzuivering absoluut te maken. We willen duidelijk ruimte vrijhouden voor gemeentelijk initiatief inzake projecten voor kleinschalige waterzuivering.

Er zijn immers gegronde redenen om een aparte regeling te voorzien voor kleinschalige rioolwaterzuivering en daarbij los van de Aquafin-programmatie een beroep te doen op de gemeenten. Aquafin heeft de handen meer dan vol met haar prioritair riolerings- en zuiveringsprogramma. Kleinschalige waterzuivering in landelijke gebieden is voornamelijk geen prioritair aandachtspunt bij Aquafin. Gemeenten zijn beter geplaatst om dit soort kleinschalige projecten snel en doeltreffend in te dienen en te begeleiden. Verschillende gemeenten hebben overigens al projecten ingediend, of in studie, en willen deze binnenkort indienen. De frustratie bij heel wat gemeentebesturen in verband met de plots gerezen onduidelijkheid in verband met de subsidiemogelijkheden voor deze projecten is dan ook groot.

Artikel 13

A. Aan § 1 een tweede lid toevoegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 35quater, § 1, 1° van de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging, ingevoegd bij het decreet van 21 december 1990 en gewijzigd bij de decreten van 25 juni 1992 en 18 december 1992, wordt de uitdrukking "de Ks vastgesteld volgens onderstaande tabel (...)" vervangen door "de Ks gelijkgesteld aan nul. ". "

VERANTWOORDING

Dit amendement wil de milieuheffing voor particulieren afschaffen. Het gaat immers zo goed als uitsluitend om een financieringsheffing. In de adviezen van zowel de SERV als de MINA-raad werd daar ook uitdrukkelijk op gewezen. Weliswaar wordt de kwantitatieve verspilling van water ingerekend, maar niet de reëel veroorzaakte vervuiling. Op deze wijze heeft de waterheffing dan ook een onvoldoende regulerend effect. Maar ook wat het tegengaan van verspilling van water betreft, blijkt de heffing weinig efficiënt. Dat lezen we althans in het jaarverslag van het MINA-fonds voor het jaar 1994. De opbrengst van de heffingen stijgt, maar het waterverbruik blijft onveranderd. Dus zelfs in dit opzicht blijft een regulerend effect uit.

Zelfs op basis van een zeer oppervlakkige studie van de elasticiteit van het verbruik van water, was dit overigens perfect voorspelbaar geweest.

Deze heffing moet dus fundamenteel herbekeken worden. Deze evaluatie werd ook in het vooruitzicht gesteld, in afwachting is het niet opportuun deze heffing nog eens te verhogen.

B. Paragraaf 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. In de artikelen 35quinquies, § 1 in fine en 35septies in fine van dezelfde wet, gewijzigd bij de decreten van 25 juni 1992, 18 december 1992, 22 december 1993, 6 juli 1994 en 21 december 1994, wordt de zinsnede "a : deze term is gelijk aan 0,825 voor de heffingsjaren 1992, 1993, 1994 en 1995" aangevuld met "en 1996"."

VERANTWOORDING

In het artikel 13, § 2 van het programmadecreet wordt op een wel erg cryptische manier een uitzondering op de verhoging van de waterheffing ingevoerd voor bedrijven die koelwater lozen, met name voor 80 % de elektriciteitscentrales (Electrabel).

De afvalwaterheffing bestaat uit vier delen : de organische fractie, de zware metalen, de nutriënten en de koelwaterheffing. Deze koelwaterheffing bracht in 1994 zo'n 820 miljoen frank op.

Door het bepaalde in artikel 13, § 2 wordt de verhoging van de waterbelasting (verhoging met een factor 1,5) voor lozers van koelwater gecompenseerd door een andere factor te delen door 1,5 : we krijgen dan $0,825$ gedeeld door $1,5 = 0,55$.

Deze vrijstelling voor koelwater is onterecht. In "Leren om te Keren" lezen we dat koelwater in vele opzichten schade kan berokkenen aan het aquatisch ecosysteem. "De onttrekking van het water heeft negatieve gevolgen doordat organismen worden meegezogen of gekwetst aan roosters. Het lozen van het opgewarmde water leidt tot een hittestress en het afsterven van gevoelige organismen. Thermofiele organismen (met inbegrip van exotische soorten) en pathogenen gaan sneller ontwikkelen. De microbiële groei wordt gestimuleerd, wat leidt tot een vluigere afbraak van organisch materiaal en een extra daling van het zuurstofgehalte.

Bovendien resulteert een stijging van de temperatuur in een verhoogde toxiciteit van vele verbindingen en een verlaagde oplosbaarheid van zuurstof. Bestrijding van corrosie (door complexvormers) en biologische aangroei (door chloreren, door het toevoegen van biociden) is in koelcircuits dikwijls noodzakelijk. Door de lozing van deze stoffen kunnen ook toxische effecten optreden.

Johan MALCORPS
